

- Niet volgens de regels doven van vuur en bewaren van as door bakkers, smeden, enz. f 3,00
- Te dicht bij huizen, schuren, hekken, enz. geplaatste braakhutten f 3,00
- Onvoorzichtig stoken in de braakhutten f 3,00
- In huis drogen van vlas of hennep f 3,00
- Hekelen van vlas op bovenkamers, zolders, stallen, of overtreden van de voorschriften van het hekelen f 2,10
- Hinderen van schout, gerechtsbode enz. bij het kontroleren hoe men met vuur omgaat f 0,60
- Niet hakken van bijten in het ijs f 1,05
- Niet houden van de voorschriften betreffende hooibroei f 3,00
- Niet aanwezig of in orde zijn brandgereedschap of lantaarn f 1,05
- Voor het opzettelijk vernielen van de brandspuit, de slangen, enz. werd geen boete opgelegd, maar werd de Drossaard van het Land van Vianen ingelicht, die dan *de moetwilligen crimineel tot lijfstraffe* kon veroordelen.

B. Boeten voor overtredingen die met het blussen te maken hebben

- Tegenstribbelen bij de benoeming tot brandmeester of diens assistent f 5,00
- Tegenstribbelen bij de benoeming tot spuitgast f 3,00
- Niet verschijnen bij de oefening of onwillig zijn mee te doen bij het blussen f 1,05
- Weigeren dat de brandslang door het huis gelegd wordt f 25,00
- Te laat bij de brand komen of eerder vertrekken:
 - voor brandmeester en hun assistent f 4,00
 - voor spuitgasten f 2,00
 Bij oefeningen was dat de helft.
- Voor de andere inwoners van Lexmond en Achthoven die niet bij een brand kwamen opdagen of tegenwerkten f 2,10
- Als ze vertrokken voor de brand geheel geblust was f 1,05
- Weigering van vrouwen mee te helpen als er niet genoeg mannen waren f 0,60
- Spuitgasten die de schout, brandmeesters en hun assistenten niet zonder gemor of tegenspreken gehoorzaamden f 1,50
- Nachtwaker, die niet voor brand waarschuwde, verloor zijn baan en moest 1 maand klaploos inleveren
- Schoolmeester die niet of niet lang genoeg de klok luidde f 3,00

- Niet "Brand, brand" roepen als je overdag brand in je huis enz. ontdekt f 10,00
- Als dit 's nachts is f 20,00
- Mensen die tijdens of na de brand iets stalen werden aan de rechter overgeleverd.

W. van Zijderveld

Verkeersproblemen

Het is alweer ruim zeventig jaar geleden dat de eerste autobus reed tussen Vianen en Meerkerk (1913). Na die tijd is het verkeer in het Land van Vianen wel enigszins toegenomen, zodat de oude trouwe scheepjesbrug het veld – of liever gezegd het water – moest ruimen voor de moderne Lekbruggen. Niet dat daarmee alle verkeersproblemen opgelost zijn. Men zal denken: "Wat hadden de vroedschappen het vroeger tijden toch lekker rustig op verkeersgebied". Pas op! Al is het rijtuig vervangen door de motorkar, Adam en Eva zijn hetzelfde gebleven, zoals de lezer uit het volgende oude "Land-van Vianense" verkeersvoorschrift gewaar kan worden:

Publicatie

Alzo eenige moedwillige personen zich niet ontzien met hunne rijtuigen in het voorbij rijden van anderen zeer reuke-loos¹ en onbescheiden te werk te gaan, zodanig, dat daar van te wagten zijn zeer grote ongelukken, alles strekkende tot stoornis van de zo nodige veiligheid in 't passeeren van 's Heeren wegen, ook tot levensgevaar voor de passanten:

En gemerkt, dat eene diergelijke moedwilligheid van een ver vooruit-zicht is, en de justitie daaraan ten hoogsten gelegen legt, dat 's Heeren wegen veilig en zonder levensgevaar kunnen werden gebruikt, waartoe de

pertubateurs² vandien, anderen ten exempel, naar merites³dienen gestraft te worden:

Zo is 't:

dat de Kamer van Justitie 's Lands van Vianen en Ameide, bij dezen, allen en een iegelijk van wat staat, rang ofte conditie hij zij, waarschouwt, in het passeeren van 's Heeren weg met conditie hij zij, waarschouwt, in het passeeren van 's Heeren weg met eenig rijtuig en vooral in het voorbij reiden van anderen, alle nodige omsigtigheid te gebruiken, zonder daarinne met eenige reukeloosheid of onbescheidenheid te handelen, en dat, bij aldien de een of ander hieraan contravenieerd⁴, daar op als dan van justitiewegen ter sterkste zal worden geinquireert⁵ en tegen de schuldigen rigouresuselijk⁶ geprocedeert, als tegen stoorders van 's Heeren wegen, volgens de wetten van de Landen. En zal hier van publicatie en affixie⁷ geschieden binnen de Steeden en Landen van Vianen en Ameide tot eens ieders narigt.

Actum in Camere den 25 Julij 1781

A. le Roux Jalabert

NOTEN

1. bedoeld is roekeloos
2. overtreders
3. verdienste
4. hier: toch roekeloos rijdt
5. in rechten betrokken
6. gestreng
7. aanplakking

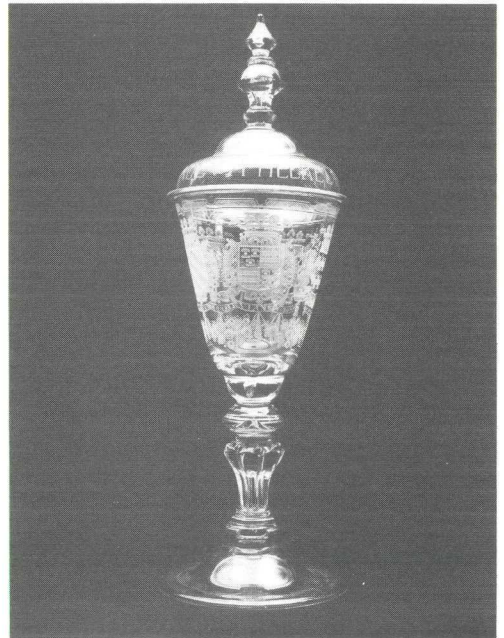
P.S. Dacht U, dat er iets nieuws onder de zon is ?

P. Horden

De hensbekers van de Vijfheerenlanden – 2

In het eerste nummer van deze jaargang schreef M.J. Ververs Bz. aan het einde van zijn bijdrage over de hensbekers van de Vijfheerenlanden: *Straks zullen deze monumenten uit een ver verleden zeker een ereplaats krijgen in het nieuwe museum. Zo blijft tenminste nog de herinnering aan " 't Collegie der Vijff Heeren Landen" binnen Vianen bewaard.*

Wie vandaag de dag in het Stedelijk Museum aan de Voorstraat te Vianen gaat kijken zal daar de hensbekers niet vinden. Een paar maanden na de officiële opening van het museum zijn ze uit de vitrine verwijderd. Ook de ambtsketen van de bode (bodebus) van het Dijkscollege 's Lands van Vianen en de zilveren schommelbeker zijn er niet meer. Vianen wordt niet meer herinnerd aan 't Collegie der Vijff Heeren Landen.

Hensbeker, gegraveerd met de wapens van de voormalige dijkscolleges. Op de deksel de tekst HET WELVAREN VAN DE VIJF-HEERENLANDEN. Vianen, waterschapshuis (Foto: Utrecht, Gemeentelijke Fotodienst).